

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวดที่ 6 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตราที่ 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

ในปัจจุบันหน่วยงานต้องมีการประกันคุณภาพกันทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชนหรือภาครัฐ ประชาชนเริ่มที่จะสนใจและมีทางเลือกมากขึ้นในการรับบริการ หรือเลือกสินค้าผลิตภัณฑ์เพื่อให้ตรงตามความต้องการของลูกค้ามากยิ่งขึ้น หากผู้ผลิตยังไม่มีความตระหนักในเรื่องของคุณภาพแล้ว โอกาสที่จะแข่งขันหรืออยู่รอดนั้นก็ยิ่งน้อยลงไปด้วย เมื่อหันกลับมาพิจารณาทางด้านวงการศึกษาจะพบว่า หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษาโดยตรง หรือ จะเรียกว่าเป็นหน่วยผลิตนั้น ได้แก่ สถานศึกษา ผลผลิตของสถานศึกษาก็คือ ผู้เรียน สำหรับหน่วยงานต้นสังกัดนั้นเป็นเพียงผู้กำหนดนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา มาตรฐาน หลักสูตรแกนกลาง สนับสนุนทรัพยากร การนิเทศติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการจัดการศึกษา สถานศึกษาจะมีความเป็นอิสระมากขึ้นในการบริหารจัดการ กระทรวงศึกษาธิการจะกระจายอำนาจในด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปให้แก่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยตรงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 39 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ประกอบกับแนวโน้มที่จะมีการจัดสรรงบประมาณผ่านทางผู้ปกครองและให้ผู้ปกครองและผู้เรียนเลือกใช้บริการจากสถานศึกษาต่าง ๆ ที่ตนเห็นว่ามีคุณภาพ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วสถานศึกษาต้องมีการปรับตัว เพื่อยกระดับคุณภาพของตนเอง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและผู้เรียน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพ เพื่อให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองและผู้เรียนให้มากที่สุด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 12) กล่าวไว้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องเดียวกับกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจรพีดีซีเอที่ผู้บริหารทราบกันคืออยู่แล้ว การประกันคุณภาพจึงไม่ใช่เรื่องใหม่ และจะไม่แปลกแยกจากการทำงานตามปกติของสถานศึกษา แต่จะเป็นระบบที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั่นเอง ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการทำงานนั้น จะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นผลที่ได้จากการวิจัยในสถานศึกษานำร่อง ได้แก่ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนัก เข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุน และร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่า และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมีการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่การดำเนินงานดังกล่าวมีปัญหาอุปสรรคหลายประการ เช่น ณรงค์ อินทร์สุข (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ร่วมกันมีอิทธิพลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน มากที่สุด ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรศึกษาสภาพและปัญหาของปัจจัย ด้านการนิเทศและกำกับติดตามการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำของผู้บริหาร ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา หรือจังหวัดต่าง ๆ เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นและเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานต่อไป

สุชาย จินะเสนา (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเกิดพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่าทั้งเก้าปัจจัยอยู่ในระดับมากโดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะคิด และทักษะ รองลงมา คือ การมีภาวะผู้นำ คุณภาพการสอนของครู การสื่อสาร ทีมทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน ความร่วมมือและการสนับสนุนจากแหล่งอื่น การนิเทศ กำกับและติดตามการจัดการศึกษาและระบบคุณภาพและขอขยายความรับผิดชอบ ตามลำดับ การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเกิด โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาดตามขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน พบว่า ทุกขั้นตอนมีการปฏิบัติในระดับมาก โดยขั้นตอนปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผนปฏิบัติงาน รองลงมา คือ การปฏิบัติตามแผน การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน และการตรวจสอบและประเมินผล

ตามลำดับ ระดับความสำเร็จการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน รองลงมา คือ การเตรียมการประกันคุณภาพภายใน และการรายงานการประกันคุณภาพภายใน ตามลำดับ

วิทยา ใจวิถี (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคเหนือ การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อพัฒนา ส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ให้ข้อเสนอแนะจากผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนดำเนินการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และควรจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยต้นสังกัดอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

กมล แพร่งเกษร, ถวิล ขจรกล้า, สานิตย์ สนธิ, เกื้อกุล มานวกุล, และอนันท์ สานเทียนวัด (2551, ตุลาคม 31) ได้กล่าวไว้ว่า มีผู้บริหารบางส่วนมีความรู้ความเข้าใจไม่ชัดเจนอย่างแท้จริง ในเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การกำหนดนโยบายของผู้บริหารในกระบวนการประเมินตนเองไม่ชัดเจน ขาดหลักฐานและร่องรอยในการดำเนินงาน บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน บางโรงเรียนมีจำนวนบุคลากรน้อยทำให้บุคลากรต้องรับภาระงานหลายด้าน จึงทำให้การดำเนินงานบางขั้นตอนประสบปัญหา ขาดการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งปัญหาทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นสาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สรุปโดยรวมได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามี ดังนี้ 1) ผู้บริหารไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมีความรู้ความเข้าใจไม่แท้จริงในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) การปฏิบัติงานการเตรียมความพร้อมในการทำงานของบุคลากรยังขาดการทำงานอย่างต่อเนื่องไม่เป็นระบบ 3) ความร่วมมือกันในการทำงานเป็นที่มนั้นยังขาดการประสานงานที่ดี 4) ไม่มีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องและไม่นำผลการนิเทศมาปรับปรุงตามคำชี้แนะทำให้งานนั้นไม่บรรลุผลเท่าที่ควร และจากผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า สถานศึกษาเข้ารับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองและประเมินมาตรฐานการศึกษา (องค์การมหาชน) ในสามปีที่ผ่านมา คือปีพุทธศักราช 2549 ถึง 2551 ในภาพรวมมีสถานศึกษาในสังกัดเข้ารับการประเมินทั้งหมดจำนวน 185 แห่ง ผลปรากฏว่าได้รับรองมาตรฐานเพียง 61 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 32.97 ส่วนที่เหลือไม่ได้รับรองมาตรฐาน จำนวน 124 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67.03 โดยในปีพุทธศักราช 2549 มีสถานศึกษาเข้ารับการประเมิน จำนวน 72 แห่ง ได้รับรองมาตรฐานเพียง 42 แห่ง คิดเป็น

ร้อยละ 58.33 ในปีพุทธศักราช 2550 มีสถานศึกษาเข้ารับการประเมินจำนวน 27 แห่ง ได้รับรองมาตรฐานเพียง 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 และในปีพุทธศักราช 2551 มีสถานศึกษาเข้ารับการประเมินจำนวน 86 ได้รับรองมาตรฐานเพียง 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.63 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3, 2551 ข, หน้า 5-11) จะเห็นได้ว่าร้อยละของสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานมีจำนวนน้อยและเป็นสัดส่วนที่ลดลง

จากปัญหาและความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาและต้องมีการทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษา ปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การเตรียมความพร้อมให้บุคลากร 3) การทำงานเป็นทีม 4) การนิเทศและการกำกับติดตาม ที่มีผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งตรงกับปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในมี 4 ประการ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 61- 64) เพื่อให้ผลของการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ และเป็นแนวทางในการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวนตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ตลอดจนศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการให้ความช่วยเหลือ แก่ไข ปรับปรุงการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 230 โรงเรียน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 4,610 คน และจำแนกประชากรตามตำแหน่ง 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 243 คน ครูจำนวน 2,153 คน คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 2,214 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3, 2551 ก, หน้า 49-95)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite population) จึงใช้สูตรของยามานะ (Yamane) ในการคำนวณหาขนาดของตัวอย่าง (สุวีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 445) โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และยอมให้ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง 0.05 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ได้ขนาดของกลุ่มจำนวน 368 คนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 110 คน ครูจำนวน 127 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 131 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variable) มี 4 ตัว คือ

2.1.1 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหาร
- 2) ครู
- 3) กรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

2.1.2 วุฒิการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- 3) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.3 ประสบการณ์การทำงาน

- 1) น้อยกว่า 10 ปี
- 2) 10 – 20 ปี
- 3) มากกว่า 20 ปี

2.1.4 ขนาดของสถานศึกษา

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดใหญ่

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การเตรียมความพร้อมให้บุคลากร 3) การทำงานเป็นทีม และ 4) การนิเทศและการกำกับติดตาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัย หมายถึง ตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การเตรียมความพร้อมให้บุคลากร 3) การทำงานเป็นทีม 4) การนิเทศและการกำกับติดตาม

1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง กระบวนการใช้อิทธิพล หรือพฤติกรรมส่วนตัวที่ชักนำ สร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุน จูงใจคนหรือกลุ่มให้ปฏิบัติงานต่างๆด้วยความเต็มใจ ร่วมแรงร่วมใจ ช่วยคิด ช่วยทำ ให้การดำเนินงานในด้านต่างๆ ประสบความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตลอดจนมีความรู้ มีทักษะในการปฏิบัติงานดี มีความอดทน เพียรพยายาม เสียสละ มีบุคลิกภาพเหมาะสมทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อนำครูและบุคลากรทำงานในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้ประสบความสำเร็จตามบรรลุปเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1.2 การเตรียมความพร้อมให้บุคลากร หมายถึง การพัฒนาครู และบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี มีความตระหนักเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

1.3 การทำงานเป็นทีม หมายถึง การทำงานร่วมกันกลุ่มที่มีเป้าหมายเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยทุกคนต้องมีส่วนร่วมตั้งแต่ กำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ การวางแผนงาน การดำเนินการ การตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพ และการแก้ไข ปรับปรุงงาน โดยให้ความสำคัญแก่สมาชิกทุกคนให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหา และเป็นการพัฒนาการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนด้วย

1.4 การนิเทศและกำกับติดตาม หมายถึง การติดตามให้ความช่วยเหลือดูแลตรวจตราแนะนำ สนับสนุน ส่งเสริม ตลอดจนการแก้ไขปัญหา อุปสรรคต่างๆ ร่วมกับบุคลากรโดยมีการวางแผนการทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสม เพื่อให้การทำงานบรรลุผล

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการ ที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา โดยบุคลากรภายในโรงเรียนร่วมดำเนินการ ได้แก่ 1) การวางแผนปฏิบัติงาน 2) การดำเนินการตามแผน 3) การตรวจสอบประเมินผล และ 4) การนำผลการประเมินไปปรับปรุงงาน

3. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

4. ครู หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ในการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

5. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ

6. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง ขนาดสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่กำหนดขนาดตามจำนวนนักเรียน ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

6.1 ขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา

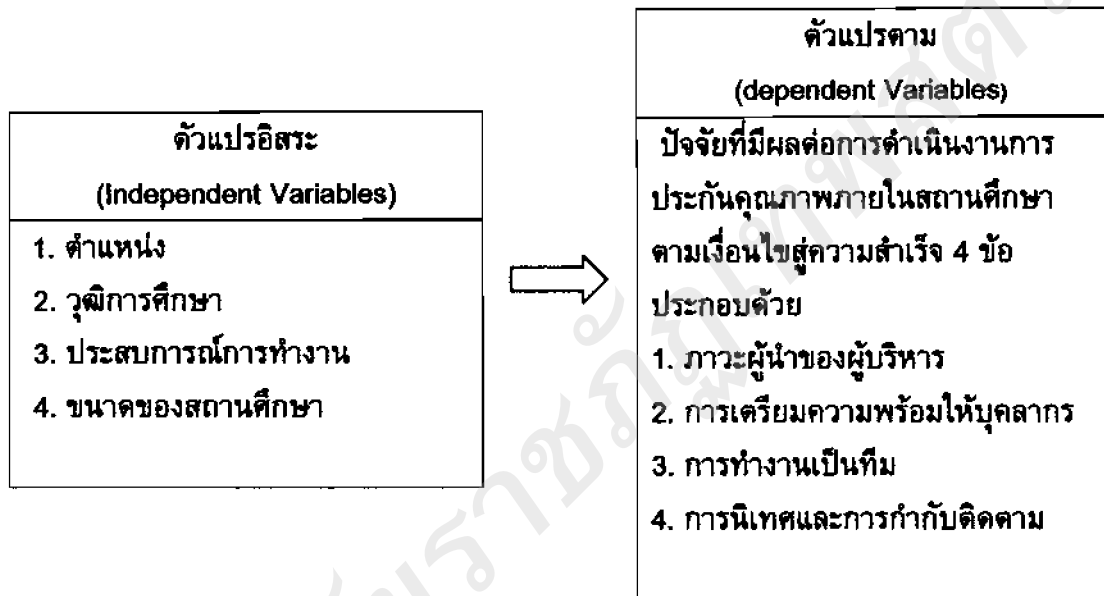
6.2 ขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนระหว่าง 121-300 คน

6.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของจังหวัดนครสวรรค์ ในลำดับที่ 3 มีหน้าที่ดูแล และบริหารระบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัด เฉพาะในเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 มีที่ตั้งเขตอยู่ที่ตำบลไพศาล อำเภอไพศาล จังหวัดนครสวรรค์

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 61-64) เกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การเตรียมความพร้อมให้บุคลากร 3) การทำงานเป็นทีม 4) การนิเทศและการกำกับติดตาม ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา